

Systemisk risiko – spørgeskemaundersøgelse

Finanstilsynet gennemfører årligt en spørgeskemaundersøgelse om de finansielle virksomheders opfattelse af aktuelle risici og deres tillid til det finansielle system. Dette er anden gang undersøgelsen er gennemført.

Spørgeskemaundersøgelsen giver Finanstilsynet indblik i, hvilke risici aktørerne i den finansielle sektor aktuelt oplever. Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen vil bidrage til Finanstilsynets planlægning af tilsynsaktiviteter.

Bekymringen for de geopolitiske forhold er steget siden sidste år. Særligt Brexit nævnes som risikokilde i den forbindelse, men respondenterne nævner også risikoen for eskalerende handelskrig og problemer med EU samarbejdet. 58 pct. af respondenterne angiver geopolitiske forhold som risikokilder, hvilket er væsentligt flere end sidste år, hvor 46 pct. nævnte geopolitik.

Forhold omkring cybersikkerhed er dog fortsat den risikokilde, som flest er bekymret for. 85 pct. af respondenterne har angivet cyberforhold som en af de fem største risikokilder, hvilket er uændret i forhold til sidste år. Det er samtidig den type risici, de vurderer, der er mest udfordrende at tackle som virksomhed. 62 pct. af respondenterne har angivet cyberforhold som en af de to mest udfordrende risici.

Bekymring for faldende tillid til den finansielle sektor fremhæves af 15 pct. respondenterne som en ny risiko, virksomhederne skal forholde sig til. Flere respondenter nævner, at hvidvasksagen i Estland skader tilliden til sektoren, og at andre begivenheder kan skade tilliden yderligere, og nævner eksplicit cyberangreb eller en sag i relation til den nye persondataforordning som potentielle trusler.

77 pct. af respondenterne vurderer, at der er lav eller meget lav sandsynlighed for et betydeligt negativt stød til det finansielle system på kort sigt, og 27 pct. af respondenterne vurderer, at der er lav sandsynlighed for et betydeligt negativt stød på mellemlangt sigt (et-tre år).

Respondenternes opfattelse af risikoen for et betydeligt negativt scenario er steget indenfor de seneste seks måneder. 54 pct. af respondenterne vurderer, at risikoen på mellemlangt sigt er steget, mens 46 pct. vurderer, at sandsynligheden for et betydeligt negativt scenario på kort sigt er steget.

Respondenterne har en høj grad af tillid til det finansielle system i Danmark. 81 pct. har svaret, at de har en høj eller særlig høj grad af tillid til systemet. Det er på samme niveau som sidste år, hvor andelen også var 81 pct.

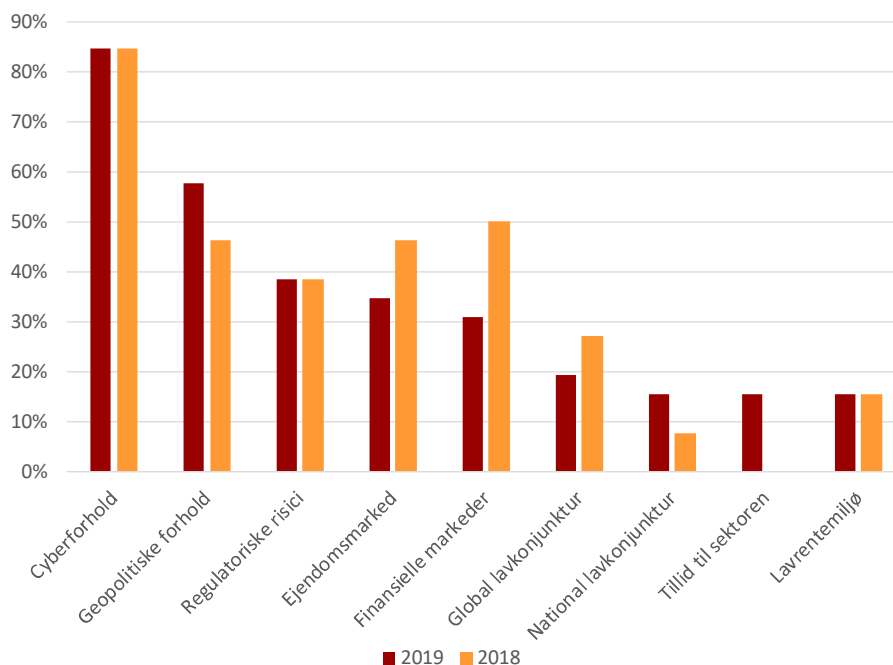
Risikokilder

Respondenterne er blevet bedt om at angive op til fem risici, de vurderer, kan have den største betydning for den finansielle stabilitet i Danmark indenfor de kommende tre år.

Cyberforhold er den største risiko

85 pct. af respondenterne har angivet cyberforhold som en af de største risikokilder, og det er dermed den mest udbredte bekymring blandt respondenterne, jf. figur 1. Flere respondenter angiver, at truslen fra kriminelle er stigende, og enkelte nævner, at en meget høj afhængighed af digitale løsninger gør os mere sårbare. Enkelte respondenterne udviser bekymring for et medfølgende tab af tillid, hvis til det finansielle system bliver udsat for et skadeligt cyberangreb.

Figur 1 – Største risikokilder

Note: Figuren viser fordelingen af respondenternes svar på spørgsmålet "Hvilke risici, vurderer du, kan have den største betydning for den finansielle stabilitet i Danmark indenfor de kommende tre år?" Respondenterne har kunnet angive op til fem risici. Finanstilsynet har fordelt svarene i kategorier. Figuren viser de kategorier, som flest respondenter har angivet.

Risici kan komme udefra

58 pct. af respondenterne angiver geopolitiske forhold som risikokilder, det er væsentligt flere end sidste år (46 pct.). Brexit er den mest udbredte bekymring i forhold til geopolitiske risici, men eskalerende handelskrig og generelle problemer med samarbejdet i EU angives også som risikokilder. Desuden angiver 19 pct., at en global lavkonjunktur er en risikokilde. En sådan kan blive udløst af de geopolitiske spændinger.

Regulatoriske risici

38 pct. af respondenterne angiver regulatoriske risici af forskellig art som en af de fem største risikokilder. En respondent nævner i den forbindelse, at kompleksiteten i ny regulering er høj.

Kursfald og ejendomsprisfald

31 pct. af respondenterne angiver prisfald på de finansielle markeder som en af de største risikokilder, og 35 pct. angiver ejendomsmarkederne som risikokilde. Flere angiver, at de lave renter kan have ført til en overvurdering af aktiekurser og ejendomspriser. Flere angiver også, at stigende renter kan få kurserne og priserne til at falde.

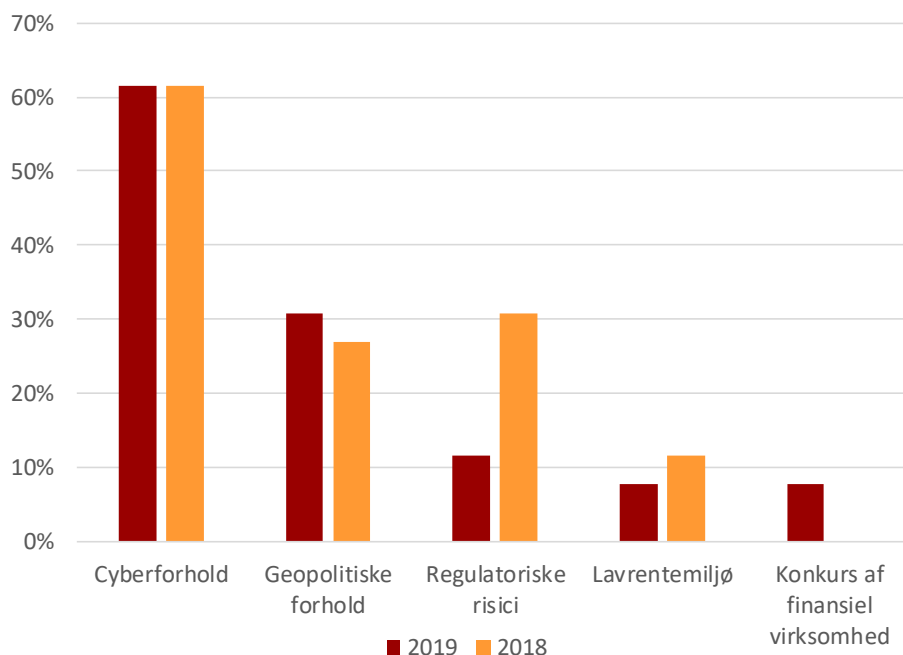
Tillid til sektoren

Bekymring for faldende tillid til den finansielle sektor er et nyt punkt på listen over større risikokilder i forhold til seneste undersøgelse. Respondenterne referer til, at hvidvasksagen i Estland skader tilliden til sektoren. Flere respondenter nævner, at andre begivenheder kan skade tilliden yderligere, som f.eks. cyberangreb eller en sag i relation til den nye persondataforordning.

Mest udfordrende risikokilder

Respondenterne er blevet bedt om at angive, hvilke to risici, de vurderer, vil være mest udfordrende at tackle som virksomhed. Cybersikkerhed betragtes som den største udfordring efterfulgt af geopolitiske risici, jf. figur 2.

Figur 2 – Mest udfordrende risikokilder

Note: Figuren viser fordelingen af respondenternes svar på spørgsmålet "Hvilke risici vurderer du, vil være mest udfordrende at tackle som virksomhed?" Respondenterne har kunnet angive op til to risici. Finanstilsynet har fordelt svarene i kategorier. Figuren viser de kategorier, som flest respondenter har angivet.

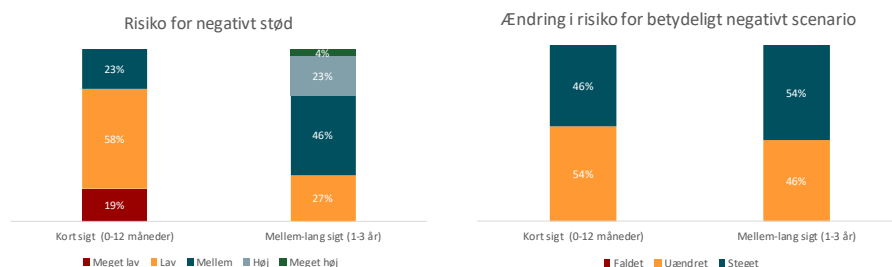
Sandsynlighed for betydeligt negativt stød

Respondenterne er blevet spurgt om, hvordan de vurderer risikoen for, at det finansielle system i Danmark vil få et betydeligt negativt stød på henholdsvis kort (0-12 måneder) og mellemlangt sigt (1-3 år), og hvordan risikoen har ændret sig over de seneste seks måneder.

77 pct. af respondenterne vurderer, at der er lav eller meget lav sandsynlighed for et betydeligt negativt stød på kort sigt, jf. figur 3 (venstre). 23 pct. af respondenterne vurderer, at der er høj sandsynlighed for et betydeligt negativt stød på mellemlangt sigt, og en enkelt respondent (4 pct.) vurderer, at der er meget høj sandsynlighed for et betydeligt negativt stød på mellemlangt sigt.

54 pct. af respondenterne vurderer, at risikoen for et betydeligt negativt scenario på mellemlangt sigt er steget indenfor de seneste seks måneder, jf. figur 3 (højre). Sidste år svarede 58 pct. "ja" til samme spørgsmål. 46 pct. vurderer, at sandsynligheden for et betydeligt negativt scenario på kort sigt er steget. Det er 11 procentpoint højere end sidste år. Ingen vurderer, at sandsynligheden er faldet.

Figur 3 – Risiko for betydeligt negativt stød

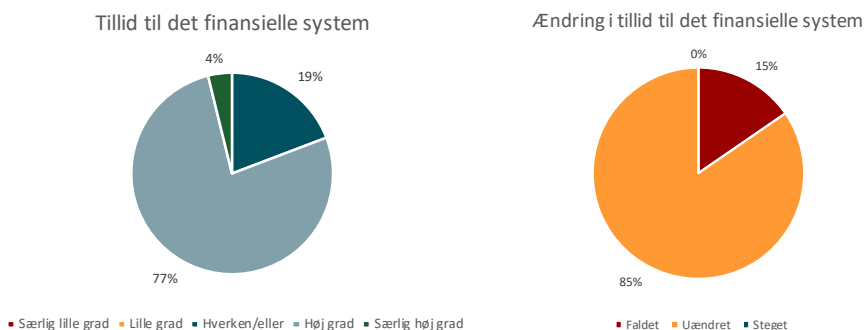

Note: Venstre figur viser fordelingen af respondenterne svar på spørgsmålet "Hvordan vurderer du risikoen for, at det finansielle system i Danmark vil få et betydeligt negativt stød?" Højre figur viser fordelingen af respondenterne svar på spørgsmålet "Hvordan vurderer du, at risikoen for et betydeligt negativt scenarior har ændret sig over de sidste seks måneder?"

Tillid til det finansielle system

Respondenterne har overordnet tillid til det finansielle system i Danmark. 81 pct. har en høj eller særlig høj grad af tillid til det finansielle system, og ingen har en lille eller særlig lille grad af tillid, jf. figur 4 (venstre). Det er på samme niveau som sidste år. For 15 pct. af respondenterne er tilliden dog faldet indenfor de seneste seks måneder, jf. figur 4 (højre). I den sammenhæng skal det bemærkes, at tilliden godt kan falde men forblive indenfor samme grad af tillid.

Figur 4 – Tillid til det finansielle system i Danmark

Note: Venstre figur viser fordelingen af respondenterne svar på spørgsmålet "I hvilken grad har du tillid til, at det finansielle system i Danmark vil være stabilt over de næste tre år?" Højre figur viser fordelingen af respondenterne svar på spørgsmålet "Hvordan har din tillid til den finansielle stabilitet ændret sig over de seneste seks måneder?"

Boks 1: Spørgeskemaundersøgelsen

Spørgeskemaet blev sendt til 40 risikoansvarlige i danske finansielle virksomheder. 26 har svaret, og svarene er blevet modtaget i februar måned 2019.

Finanstilsynet gennemfører undersøgelsen en gang om året.

Følgende virksomheder har modtaget spørgeskemaet:

Alm. Brand Forsikring	MP Pension
AP Pension	Nasdaq Copenhagen
ATP	NETS Denmark
C Worldwide	Nordea Kredit
Capital Four	Nykredit (Bank og Realkredit)
CIP	Nykredit Invest
Codan	PenSam
Coop Betalinger	PensionDanmark
Core Property Management	Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægeseekretærer
Danica Pension	PFA Pension
Danmarks Skibskredit	Reakredit Danmark
Danske Bank	Sampension
Danske Invest	SEB invest
DLR	Spar Nord
Industriens Pensionsforsikring	Spiir
Inpay	Sydbank
Jyske Bank	TopDanmark
Jyske Realkredit	Tryg Forsikring
Maj Invest	Velliv
MobilePay	VP Securities